

Nr 922

Av herr Carlsson, Eric, m. fl., om utbyggnad av Skogshögskolans avdelning i Garpenberg.

(Lika lydande med motion nr 1076 i Andra kammaren)

Skogshögskolans största avdelning utanför Stockholm är Garpenberg. Denna lokalisering avser att ge de studerande under det första läsårets tre terminer erforderliga förutsättningar för nödvändiga fältstudier.

Efter Skogshögskolans omorganisation den 1 juli 1962 uppstod nya lokalbehov för avdelningen i Garpenberg med hänsyn till dels att omorganisationsförslaget inrymde den då slojade obligatoriska förberedande praktiska skogskursen, dels det i Kungl. Maj:ts proposition 1961/118 framlagda förslaget till delning av institutionen skogsteknik i två sektioner, varav sektion I skulle förläggas till Garpenberg.

Efter en i samverkan med kungliga byggnadsstyrelsen utförd inventering (20.8.1968) av befintliga lokaler för undervisning och forskning i Garpenberg har följande lokalbehov framstått:

1. Institutionsbyggnad
2. Elevbostäder

1. Institutionsbyggnad för skogsteknik I

Skogsteknik I forskar och undervisar i frågor rörande människan och maskinen i skogsarbetet. Det är i dagens situation ett högaktuellt ämnesområde. Skogsbrukets lönsamhet hänger främst på möjligheten att med utvecklade arbetsmetoder och maskiner kunna producera och skörda virkesråvaran till kostnader som tillåter konkurrens på bl. a. den internationella trämarknaden. Det bör vara ett stort allmänt intresse att effektivt understödja och hjälpa forskningen och undervisningen inom det skogstekniska området, speciellt som utvecklingen går mycket snabbt och en eftersläpning kan få högst allvarliga konsekvenser för landets skogsbruk.

Särskilt viktig är i dag frågan om mekanisering av gallringsavverkningen. Med nya hjälpmedel och metoder måste gallringen göras mera lönsam. I början av 1960-talet utgjorde gallringsvirket ca 50 % av skogsindustrins råvara. I dag är motsvarande siffra knappt 40 % och beräknas under 1970-talet sjunka till 30 %. Skogsbruket har bekymmer med stora skogsarealer ungskogar, främst i Norrland, som i dag framstår som ekonomiska impediment. Skogsindustrin behöver å andra sidan all den virkesråvara skogs-

marken kan avkasta. Vikten av att med forskning och utvecklingsarbete göra skogsgallringen lönsam är påtaglig. Institutionen för skogsteknik vid Skogshögskolan känner härvid ett mycket stort ansvar. Det är därför i hög grad angeläget att förutsättningarna för pågående verksamhet med frågor bl. a. rörande mekaniserad gallring görs så goda som möjligt med ändamålsenliga verkstadsutrymmen och institutionslokaler.

Den enda lokal som institutionen för skogsteknik I fått uppförd sedan starten i Garpenberg den 1.7.1962 är en enkel maskinhall (8,25 × 28,5 m) — en lokal som inte tål någon jämförelse med motsvarande lokaler på andra håll.

Som institutionslokal har sedan 1962 en flygelbyggnad om 8 rum och kök använts. Det torde framstå som ganska självklart att en f. d. familjebostad inte kan omskapas till en ändamålsenlig institutionsbyggnad. Här saknas bl. a. erforderliga försöks- och laboratorieutrymmen. Byggnaden rymmer heller inte all personal vid institutionen — flera personer har sina arbetsrum i andra byggnader i Garpenberg.

Med ny institutionsbyggnad skulle också frågan om en större och lämpligare undervisningssal för Garpenbergsföreläggningen finna en lösning.

En till maskinhallen ansluten ekonomibygnad begärs för förvaring av maskiner, redskap och materiel, som nu i brist på förrådsutrymmen står under bar himmel året om. Likaså bör maskinhallen utbyggas.

Lokalproblemet för skogsteknik I sätter ideligen käppar i hjulet för en fullödig insats i medverkan för en nödvändig mekanisering och rationalisering av skogsbruket.

Med ny institutionsbyggnad bleve den f. n. utnyttjade flygelbyggnaden mycket värdefull som disponibel övernattningslokal för året om gästande lärare och forskare främst från Skogshögskolan i Stockholm.

För att forsknings- och undervisningsinsatser i skogsteknik skall stå i någon rimlig proportion till skogsavverkningsarbetets betydelse i det praktiska skogsbruket synes det fullt klart att forskningsresurserna måste förstärkas inom detta område och att det måste ske snarast. En utbyggnad i Garpenberg bör därför ske utan att man avvaktar den ena skogstekniska utredningen efter den andra i landet, vilket bara innebär på stället marsch — ett lättvindigt men i detta fall dyrköpt sätt att ständigt uppskjuta ett viktigt beslut.

2. Elevbostäder

Den grundläggande utbildningen vid Skogshögskolan omfattar 4 årskurser, fördelade på höst-, vår- och sommartermin i årskurserna 1—3 samt höst- och vårtermin i årskurs 4. Utbildningen är under de tre första terminerna helt förlagd till Skogshögskolans avdelning i Garpenberg. Dessutom sker i Garpenberg viss utbildning för betygsguden med beröm godkänd under åttonde till elfte terminerna. Elevantalet på den årskurs som

började höstterminen 1969 i Garpenberg är 40 stycken varav 3 är flickor.

I skrivelse till jordbruksdepartementet den 28.11.1969 för 1970 års långtidsutredning föreslår Skogshögskolans styrelse att utredningen räknar med en ökning av antalet studerande till 60 elever per år från läsåret 1971/72 i enlighet med utbildningsnämndens och lärarkollegiets förslag.

Det nuvarande elevhemmet är otidsenligt, ner slitet och otillräckligt. Det innehåller 35 enkelrum och har en utrymmesstandard av 9 kvm/rumsenhet; rummen saknar eget tvättställ, wc och dusch. Elevhemmet saknar dessutom enligt normal standard erforderliga gemensamma utrymmen av olika slag.

Redan nu föreligger alltså en besvärande brist på bostäder för studenter i första årskursen, en brist som kommer att accentueras ännu mer om 60 elever kommer att intas varje år. För de elever som återkommer till Garpenberg för att studera någon del av något ämne för betygsgraden med beröm godkänd finns inga bostäder.

En ökad intagning av kvinnliga elever kommer också att medföra stora problem, då det nuvarande elevhemmet har ett gemensamt tvättrum för 18 personer.

Inkvarteringsproblemen har tills vidare kunnat lösas med bl. a. tillfälliga av skolan inhyrda torp inom Garpenbergsområdet, lösningar som ej är möjliga och lämpliga på längre sikt.

På Skogshögskolan ställs även krav på fortbildning av redan verkssamma jägmästare. Dessa kan i dag ej beredas någon plats vid Garpenberg.

Byggnadskostnaderna för förenämnda utbyggnad har kostnadsberäknats till 2 900 000 kr., och inredningskostnaderna har uppskattats till 450 000 kr.

Program- och projekteringskostnader som ingår i ovanstående belopp har beräknats till 265 000 kr.

Med stöd av vad ovan anförts hemställes,

att riksdagen måtte besluta om utbyggnad av Skogshögskolans avdelning i Garpenberg med institutionsbyggnader och elevbostäder enligt föreliggande förslag, upprättat av kungl. byggnadsstyrelsen, samt för budgetåret 1970/71 anslå behövliga medel, 265 000 kr., till projekteringskostnader av denna utbyggnad.

Stockholm den 28 januari 1970

Eric Carlsson (cp)

Yngve Nyquist (s)

Stig Stefanson (fp)

Karl Pettersson (m)